

¿CUÁNTO SABES DE ESPAÑA?

Ile wiesz o Hiszpanii?

MATERIAŁY DO SZKOLNEGO KONKURSU JĘZYKOWO-KULTUROWEGO

VII Liceum Ogólnokształcące w Toruniu

Geografia • Kultura • Podstawy języka hiszpańskiego

Nie musisz znać hiszpańskiego. Ten przewodnik jest przeznaczony również dla osób zaczynających od zera (A0). Wszystkie wiadomości potrzebne do konkursu znajdują się w tym materiale.

Zakres pytań: geografia 20%, kultura 30%, język 50%.

Termin, miejsce i szczegółowe zasady poda organizator.

01 | Hiszpania na mapie

- Hiszpania (España) leży w południowo-zachodniej Europie, na Półwyspie Iberyjskim.
- Stolicą jest Madryt (Madrid).
- Graniczy z Portugalią, Francją, Andorą i Gibraltarem (terytorium brytyjskim). Hiszpańskie miasta Ceuta i Melilla w Afryce graniczą z Marokiem.
- Na zachodzie i północnym zachodzie leży Ocean Atlantycki, a na wschodzie i południowym wschodzie — Morze Śródziemne.
- Hiszpania należy do Unii Europejskiej; walutą jest euro (€). Jest monarchią parlamentarną.

Miasta, które warto rozpoznawać

Miasto	Z czym je kojarzyć?
Madryt (Madrid)	Stolica, Muzeum Prado, Pałac Królewski
Barcelona	Katalonia, Sagrada Família, architektura Gaudíego
Sewilla (Sevilla)	Andaluzja, flamenco, katedra
Walencja (Valencia)	Morze Śródziemne, paella, Las Fallas
Grenada (Granada)	Alhambra
Bilbao	Kraj Basków, Muzeum Guggenheima
Kordoba (Córdoba)	Mezquita-Catedral
Santiago de Compostela	Cel szlaku Camino de Santiago

02 | Regiony, wyspy i przyroda

Hiszpania ma 17 wspólnot autonomicznych i dwa miasta autonomiczne w Afryce: Ceutę i Melillę.

Wspólnota autonomiczna	Przykładowe miasto
Andaluzja (Andalucía)	Sewilla, Grenada, Kordoba
Katalonia (Cataluña)	Barcelona
Wspólnota Madrytu	Madryt
Kraj Basków (País Vasco)	Bilbao
Wspólnota Walencka (Comunitat Valenciana)	Walencja
Galicja (Galicia)	Santiago de Compostela

Wyspy

- Baleary (Islas Baleares) leżą na Morzu Śródziemnym: m.in. Majorka (Mallorca), Minorka (Menorca), Ibiza.
- Wyspy Kanaryjskie (Islas Canarias) leżą na Atlantyku, u północno-zachodnich wybrzeży Afryki: m.in. Teneryfa (Tenerife), Gran Canaria.

Góry i rzeki

- Pireneje (Pirineos) rozciągają się wzdłuż znacznej części granicy z Francją.
- Sierra Nevada to pasmo górskie w Andaluzji.
- Teide (3715 m) to wulkan na Teneryfie i najwyższy szczyt Hiszpanii.
- Tag (Tajo) przepływa przez Hiszpanię i Portugalię; Ebro jest ważną rzeką północno-wschodniej Hiszpanii.

03 | Zabytki, historia i sztuka

Miejsce	Miasto	Co zapamiętać?
Sagrada Família	Barcelona	Bazylika zaprojektowana przez Antoniego Gaudiego
Alhambra	Grenada	Zespół pałacowo-obronny z okresu muzułmańskiego
Muzeum Prado	Madryt	Jedno z najważniejszych muzeów sztuki
Muzeum Guggenheima	Bilbao	Sztuka nowoczesna i współczesna
Mezquita-Catedral	Kordoba	Dawny meczet, przekształcony w katedrę
Park Güell	Barcelona	Park zaprojektowany przez Gaudiego

Pięć nazwisk

- Miguel de Cervantes — pisarz, autor Don Kichota (Don Quijote de la Mancha).
- Pablo Picasso — malarz urodzony w Maladze, autor Guerniki.
- Salvador Dalí — malarz surrealistyczny, autor Trwałości pamięci.
- Antoni Gaudí — architekt związany z Barceloną.
- Diego Velázquez — malarz, autor Panien dworskich (Las meninas).

Krótki kontekst historyczny

Przez wiele stuleci na Półwyspie Iberyjskim rozwijały się różne kultury i państwa. Znaczną częścią półwyspu od VIII wieku rządili muzułmanie. Ich obecność pozostawiła ślady w architekturze, nauce, sztuce i języku. Język arabski wpłynął na hiszpański: do dziś używa się słów pochodzenia arabskiego, np. aceite (oliwa), azúcar (cukier), almohada (poduszka) czy ojalá (oby).

W 1492 roku wyprawa Krzysztofa Kolumba dotarła do Ameryki. Rozpoczęła się epoka europejskiej kolonizacji, która miała ogromne konsekwencje dla ludności obu Ameryk.

04 | Smaki, muzyka i święta

Nazwa	Znaczenie
Paella	Danie z ryżu, tradycyjnie związane z Walencją
Gazpacho	Chłodna zupa warzywna, zwykle pomidorowa
Tortilla española	Omlet z ziemniakami i jajkami
Tapas	Niewielkie przekąski lub porcje jedzenia
Churros	Smażone ciasto, często z cukrem lub czekoladą
Pan con tomate	Pieczyno z pomidorem i oliwą, popularne m.in. w Katalonii

Muzyka i taniec

Flamenco to tradycja związana przede wszystkim z Andaluzją: obejmuje śpiew, grę instrumentalną i taniec. Reggaeton rozwinął się natomiast w świecie karaibskim i latynoamerykańskim.

Święta i tradycje

- La Tomatina — bitwa na pomidory w Buñol.
- Las Fallas — marcowe święto w Walencji, znane z ogromnych figur.
- Semana Santa — Wielki Tydzień, w wielu miejscach procesje.
- Día de Reyes — 6 stycznia, Święto Trzech Króli, tradycyjny dzień wręczania prezentów dzieciom.
- San Fermín — lipcowe święto w Pampelunie, znane m.in. z gonitw byków.

05 | Hiszpania i język hiszpański

Hiszpański jest używany nie tylko w Hiszpanii, lecz także w wielu krajach Ameryki Łacińskiej, np. w Meksyku, Argentynie, Kolumbii, Peru i Chile. Stolicą Meksyku jest Ciudad de México, a Argentyny — Buenos Aires.

Hiszpański należy do języków romańskich i wywodzi się z łaciny, podobnie jak włoski, francuski, portugalski, rumuński i kataloński. Dlatego języki te mają wiele podobnych słów, np. hiszp. familia, wł. famiglia, port. família (rodzina).

Język ten nazywa się español lub castellano. W Hiszpanii używa się również innych języków, m.in. katalońskiego, galicyjskiego i baskijskiego. Baskijski nie jest językiem romańskim.

W różnych krajach hiszpańskojęzycznych istnieją odmiany słownictwa i wymowy. Flamenco jest związane z Hiszpanią, natomiast tango — przede wszystkim z Argentyną i Urugwajem.

Mini-powtórka

- Jak nazywa się stolica Hiszpanii?
- Z którym miastem kojarzy się paella?
- Na której wyspie znajduje się Teide?
- Jaki obraz namalował Picasso?
- Wymień dwa kraje Ameryki Łacińskiej, w których używa się hiszpańskiego.
- Z jakiego języka wywodzi się hiszpański?
- Podaj dwa hiszpańskie słowa pochodzenia arabskiego.

Odpowiedzi: Madryt; Walencja; Teneryfa; Guernica; np. Meksyk i Argentyna; z łaciny; np. aceite i azúcar.

06 | Pierwsze spotkanie z hiszpańskim

Na konkursie wystarczy rozpoznawać zapis i znaczenie podanych słów oraz zwrotów. Nie jest wymagana wcześniejsza znajomość gramatyki.

Kilka cech zapisu

- Pytania zaczynają się od ¿ i kończą ?: ¿Cómo te llamas?
- Wykrzyknienia mogą zaczynać się od ¡ i kończyć !: ¡Hola!
- Litera ñ występuje np. w słowach España i años.
- Akcent graficzny może zmieniać znaczenie: sí = tak, si = jeśli; tú = ty, tu = twój.

Powitania i zwroty grzecznościowe

Español	Polski
Hola	Cześć
Buenos días	Dzień dobry (rano)
Buenas tardes	Dzień dobry / dobry wieczór (po południu)
Buenas noches	Dobry wieczór / dobranoc
Adiós	Do widzenia
Hasta luego	Do zobaczenia później
Hasta mañana	Do jutra
Hasta pronto	Do zobaczenia wkrótce
Por favor	Proszę
Gracias	Dziękuję
Muchas gracias	Bardzo dziękuję
De nada	Nie ma za co
Perdón	Przepraszam
Lo siento	Przykro mi
Disculpe	Przepraszam (grzecznie)
Sí / No	Tak / nie
Vale	Dobrze / OK
¿Qué tal?	Jak leci?
Muy bien	Bardzo dobrze

Español

Polski

Más o menos

Tak sobie

07 | Przedstawianie się i podstawowe pytania

Pytanie lub zwrot	Znaczenie / przykład
¿Cómo te llamas?	Jak masz na imię? — Me llamo Ana.
¿De dónde eres?	Skąd jesteś? — Soy de Polonia.
¿Dónde vives?	Gdzie mieszkasz? — Vivo en Toruń.
¿Cuántos años tienes?	Ile masz lat? — Tengo quince años.
¿Qué tal?	Jak leci? — Bien, gracias.
¿Cómo estás?	Jak się masz? — Estoy bien.
¿Y tú?	A ty?
Mucho gusto.	Miło mi.
Soy estudiante.	Jestem uczniem / uczennicą.
¿Qué es esto?	Co to jest?
¿Dónde está...?	Gdzie jest...?
¿Cuánto cuesta?	Ile kosztuje?
¿Cuánto es?	Ile wynosi (rachunek)?
¿Puedo pagar con tarjeta?	Czy mogę zapłacić kartą?

Przydatne formy

Forma	Znaczenie	Przykład
soy	jestem	Soy de España.
tengo	mam	Tengo quince años.
vivo	mieszkam	Vivo en Madrid.
me llamo	mam na imię	Me llamo Pablo.
quiero	chcę	Quiero agua.
me gusta	lubię	Me gusta la música.

Wiek wyrażamy czasownikiem tener („mieć”): Tengo quince años — Mam piętnaście lat.

08 | Liczby, kolory, kraje i narodowości

Liczby 0-20

0-10	11-20
0 cero	11 once
1 uno	12 doce
2 dos	13 trece
3 tres	14 catorce
4 cuatro	15 quince
5 cinco	16 dieciséis
6 seis	17 diecisiete
7 siete	18 dieciocho
8 ocho	19 diecinueve
9 nueve	20 veinte
10 diez	

Kolory

rojo — czerwony; amarillo — żółty; azul — niebieski; verde — zielony; blanco — biały; negro — czarny; naranja — pomarańczowy; rosa — różowy; gris — szary; marrón — brązowy; morado — fioletowy.

Kraje i narodowości

Kraj	Narodowość (m. / ż.)
España — Hiszpania	español / española — Hiszpan / Hiszpanka
Polonia — Polska	polaco / polaca — Polak / Polka
Italia — Włochy	italiano / italiana — Włoch / Włoszka
Francia — Francja	francés / francesa — Francuz / Francuzka
Alemania — Niemcy	alemán / alemana — Niemiec / Niemka
México — Meksyk	mexicano / mexicana — Meksykanin / Meksykanka

08A | Liczebniki od 21 do 100

Liczby od 0 do 20 znajdziesz na poprzedniej stronie. Poniżej poznasz kolejne liczebniki i prostą zasadę ich tworzenia.

Liczba — español	Liczba — español
21 — veintiuno	30 — treinta
22 — veintidós	40 — cuarenta
23 — veintitrés	50 — cincuenta
24 — veinticuatro	60 — sesenta
25 — veinticinco	70 — setenta
26 — veintiséis	80 — ochenta
27 — veintisiete	90 — noventa
28 — veintiocho	100 — cien
29 — veintinueve	

Jak tworzyć liczby od 31 do 99?

Dziesiątki + y + jedności: treinta y dos (32), cuarenta y cinco (45), sesenta y ocho (68), noventa y nueve (99). Liczby 21-29 zapisuje się łącznie.

Przykłady z życia

Son treinta euros. — To trzydzieści euro.

Tengo veintidós años. — Mam dwadzieścia dwa lata.

Está a cien metros de aquí. — To sto metrów stąd.

Sprawdź się: Jak zapiszesz po hiszpańsku liczby 34, 57, 81 i 100? Odpowiedzi: treinta y cuatro, cincuenta y siete, ochenta y uno, cien.

09 | Słownictwo: ludzie, szkoła, dom

Ucz się par: słowo hiszpańskie — polskie znaczenie. W konkursie mogą pojawić się wszystkie słowa z poniższych zestawień.

Temat	Español — polski
Szkoła	escuela — szkoła; libro — książka; cuaderno — zeszyt; bolígrafo — długopis; lápiz — ołówek; mesa — stół; silla — krzesło; profesor / profesora — nauczyciel / nauczycielka; estudiante — uczeń / uczennica; clase — lekcja / klasa; examen — egzamin; pregunta — pytanie
Ludzie	amigo / amiga — przyjaciel / przyjaciółka; chico / chica — chłopak / dziewczyna; familia — rodzina; madre — matka; padre — ojciec; hermano — brat; hermana — siostra; niño / niña — dziecko; hombre — mężczyzna; mujer — kobieta
Dom	casa — dom; habitación — pokój; cocina — kuchnia; baño — łazienka; puerta — drzwi; ventana — okno; cama — łóżko; llave — klucz
Czas	hoy — dzisiaj; mañana — jutro / rano; ayer — wczoraj; día — dzień; noche — noc; semana — tydzień; lunes — poniedziałek; sábado — sobota

10 | Słownictwo: jedzenie, miasto, podróż

Temat	Español — polski
Jedzenie i napoje	agua — woda; pan — chleb; queso — ser; tomate — pomidor; fruta — owoc; café — kawa; té — herbata; leche — mleko; zumo — sok; arroz — ryż; pescado — ryba; huevo — jajko; manzana — jabłko; naranja — pomarańcza; chocolate — czekolada
Miasto i miejsca	ciudad — miasto; pueblo — miejscowość; playa — plaża; museo — muzeum; calle — ulica; tienda — sklep; plaza — plac; parque — park; estación — dworzec / stacja; aeropuerto — lotnisko; hotel — hotel; restaurante — restauracja; cafetería — kawiarnia; farmacia — apteka; supermercado — supermarket
Podróż i kierunki	billete — bilet; tren — pociąg; autobús — autobus; coche — samochód; avión — samolot; izquierda — lewa strona; derecha — prawa strona; recto — prosto; cerca — blisko; lejos — daleko; aquí — tutaj; allí — tam; metros — metry
Kultura i emocje	alegría — radość; libertad — wolność; amistad — przyjaźń; sueño — sen / marzenie; esperanza — nadzieja; música — muzyka; baile — taniec; película — film; cuadro — obraz; canción — piosenka; arte — sztuka; fiesta — święto / impreza

10A | Czas, pogoda i przymiotniki

Dni tygodnia — los días de la semana

Español	Polski
lunes · martes · miércoles · jueves	poniedziałek · wtorek · środa · czwartek
viernes · sábado · domingo	piątek · sobota · niedziela

Miesiące — los meses

Español	Polski
enero · febrero · marzo	styczeń · luty · marzec
abril · mayo · junio	kwiecień · maj · czerwiec
julio · agosto · septiembre	lipiec · sierpień · wrzesień
octubre · noviembre · diciembre	październik · listopad · grudzień

Pogoda — el tiempo

Español	Polski
hace sol · hace calor · hace frío	jest słonecznie · jest gorąco · jest zimno
llueve · nieva · hace viento	pada deszcz · pada śnieg · wieje wiatr

Przymiotniki — los adjetivos

Español	Polski
grande · pequeño · bonito · feo	duży · mały · ładny · brzydki
bueno · malo · caro · barato	dobry · zły · drogi · tani
nuevo · viejo	nowy · stary

Uwaga: Wiele przymiotników zmienia końcówkę zależnie od rodzaju, np. bonito / bonita, pequeño / pequeña. Na konkursie wystarczy znać znaczenie podanych form.

10B | Czasowniki, pytajniki i zwroty

Podstawowe czasowniki — los verbos

Español	Polski
hablar · comer · beber	mówić · jeść · pić
estudiar · trabajar · viajar	uczyć się · pracować · podróżować
comprar · visitar · escuchar · leer	kupować · odwiedzać / zwiedzać · słuchać · czytać

Słowa pytające — las palabras interrogativas

Español	Polski
¿qué? · ¿quién? · ¿dónde?	co? · kto? · gdzie?
¿cuándo? · ¿cómo? · ¿cuánto?	kiedy? · jak? · ile?
¿por qué?	dlaczego?

Słowa związane z czasem

Español	Polski
ahora · después · antes	teraz · potem · przedtem
siempre · nunca · a veces	zawsze · nigdy · czasami

Pięć przydatnych zdań

Español	Polski
Tengo hambre.	Jestem głodny / głodna.
Tengo sed.	Chce mi się pić.
Tengo frío.	Jest mi zimno.
Tengo calor.	Jest mi gorąco.
No sé.	Nie wiem.

Zapamiętaj te wyrażenia w całości. Nie trzeba znać odmiany czasownika tener ani samodzielnie tworzyć nowych zdań.

11 | Dziesięć krótkich zdań

Español	Polski
Quiero agua.	Chcę wody.
Me gusta la música.	Lubię muzykę.
Me gusta España.	Lubię Hiszpanię.
No entiendo.	Nie rozumiem.
¿Cuánto cuesta?	Ile kosztuje?
Tengo quince años.	Mam piętnaście lat.
Vivo en Toruń.	Mieszkam w Toruniu.
Soy de Polonia.	Jestem z Polski.
¿Dónde está la estación?	Gdzie jest dworzec?
Quiero un café, por favor.	Poproszę kawę.

Warto uczyć się całych krótkich zdań, nie tylko pojedynczych słów. Nie trzeba samodzielnie odmieniać czasowników poza podanymi przykładami.

Dodatkowe zwroty do dialogów

Español	Polski
Aquí tienes.	Proszę, oto jest.
Son tres euros.	To trzy euro.
¿Con tarjeta?	Kartą?
Sí, con tarjeta.	Tak, kartą.
Sigue recto.	Idź prosto.
A cien metros de aquí.	Sto metrów stąd.
A la izquierda.	Po lewej stronie.
A la derecha.	Po prawej stronie.

12 | Trzy krótkie dialogi

Dialog 1. Poznajemy się

- ¡Hola! ¿Cómo te llamas?
- Me llamo Pablo. ¿Y tú?
- Soy Marta. ¿De dónde eres?
- Soy de España. ¿Y tú?
- Soy de Polonia.

Po polsku: Cześć! Jak masz na imię? — Mam na imię Pablo. A ty? — Jestem Marta. Skąd jesteś? — Jestem z Hiszpanii. A ty? — Jestem z Polski.

Dialog 2. W kawiarni

- Buenos días. Un café y un agua, por favor.
- Aquí tienes.
- Gracias. ¿Cuánto es?
- Son tres euros.
- ¿Puedo pagar con tarjeta?
- Sí, claro.
- Gracias. ¡Hasta luego!

Po polsku: Dzień dobry. Kawę i wodę, proszę. — Proszę. — Dziękuję. Ile płacę? — Trzy euro. — Czy mogę zapłacić kartą? — Tak, oczywiście. — Dziękuję. Do zobaczenia!

Dialog 3. Pytanie o drogę

- Perdón, ¿dónde está el museo?
- Sigue recto. Está a cien metros de aquí, a la izquierda.
- Muchas gracias.
- De nada.

Po polsku: Przepraszam, gdzie jest muzeum? — Idź prosto. Jest sto metrów stąd, po lewej stronie. — Bardzo dziękuję. — Nie ma za co.

Sprawdź, czy rozumiesz

- Kto pochodzi z Hiszpanii w dialogu 1?
- Co zamawia klient w kawiarni?
- Ile wynosi rachunek?
- Jak klient chce zapłacić?
- Jak daleko znajduje się muzeum i po której stronie ulicy?

Odpowiedzi: Pablo; kawę i wodę; trzy euro; kartą; sto metrów stąd, po lewej.

13 | Quiz próbny — 20 pytań

Wybierz jedną odpowiedź. Wszystkie potrzebne informacje znajdują się w przewodniku.

1. Stolicą Hiszpanii jest... A Barcelona B Madryt C Sewilla
2. Baleary leżą na... A Atlantyku B Morzu Śródziemnym C Morzu Północnym
3. Najwyższy szczyt Hiszpanii to... A Teide B Etna C Mont Blanc
4. Alhambra znajduje się w... A Bilbao B Grenadzie C Madrycie
5. Kto napisał Don Kichota? A Cervantes B Picasso C Gaudí
6. Z Walencją kojarzy się... A paella B sushi C moussaka
7. „Gracias” oznacza... A przepraszam B dziękuję C cześć
8. „Me llamo Ana” oznacza... A mam na imię Ana B mieszkam w Anie C mam 15 lat
9. „Quince” to... A 5 B 15 C 20
10. „Azul” oznacza... A żółty B zielony C niebieski
11. W którym mieście znajduje się Muzeum Guggenheima? A Bilbao B Kordoba C Walencja
12. „Hasta mañana” oznacza... A do jutra B dziękuję C dobranoc
13. „¿Dónde vives?” to pytanie o... A wiek B miejsce zamieszkania C imię
14. „Tengo quince años” znaczy... A mam 15 lat B jestem z Hiszpanii C mam 15 książek
15. „Queso” oznacza... A chleb B ser C wodę
16. „¿Cuánto cuesta?” oznacza... A gdzie to jest? B ile kosztuje? C jak się nazywasz?
17. „La Tomatina” odbywa się w... A Buñol B Bilbao C Madrycie
18. „Soy de Polonia” oznacza... A jestem z Polski B mieszkam w Polsce C uczę się polskiego
19. „Verde” to... A biały B zielony C czerwony
20. „No entiendo” oznacza... A nie rozumiem B nie chcę C nie wiem

Quiz próbny — pięć dodatkowych pytań

Poniższe pytania uzupełniają quiz próbny z przewodnika. Obejmują nowe słownictwo i liczebniki.

21. Jak powiedzieć po hiszpańsku 46?

A. cuarenta y seis B. sesenta y cuatro C. cuarenta y cinco

22. Co oznacza miércoles?

A. poniedziałek B. środa C. piątek

23. Co oznacza hace viento?

A. pada deszcz B. jest gorąco C. wieje wiatr

24. Co oznacza pytanie ¿por qué??

A. dlaczego? B. gdzie? C. kiedy?

25. Co oznacza Tengo sed?

A. jest mi zimno B. chce mi się pić C. jestem głodny / głodna

Klucz odpowiedzi

21 A · 22 B · 23 C · 24 A · 25 B

14 | Klucz i lista kontrolna

Quiz próbny: 1 B · 2 B · 3 A · 4 B · 5 A · 6 A · 7 B · 8 A · 9 B · 10 C · 11 A · 12 A · 13 B · 14 A · 15 B · 16 B · 17 A · 18 A · 19 B · 20 A

Sprawdź, czy potrafisz...

- wskazać położenie Hiszpanii, stolicę, morza i ocean;
- powiązać miasta z zabytkami i wspólnotami autonomicznymi;
- odróżnić Baleary od Wysp Kanaryjskich;
- rozpoznać Teide, Pireneje, Tajo i Ebro;
- powiązać nazwiska twórców z ich dziełami;
- rozpoznać potrawy i święta wymienione w przewodniku;
- wyjaśnić, z jakiego języka wywodzi się hiszpański i podać przykłady arabskich zapożyczeń;
- rozumieć powitania, pytania i zwroty grzecznościowe;
- rozpoznawać liczby 0–20, kolory, kraje i narodowości;
- znać znaczenie słownictwa z wszystkich tabel oraz dziesięciu krótkich zdań;
- rozumieć trzy dialogi, w tym pytanie o rachunek, płatność kartą i drogę.

Jak się przygotować?

Przeczytaj przewodnik dwa razy. Zakryj polskie tłumaczenia i spróbuj przypomnieć sobie znaczenia. Zapamiętaj pary: miasto–zabytek, autor–dzieło, słowo–tłumaczenie. Następnie rozwiąż quiz bez zaglądania do odpowiedzi.

Zakres konkursu jest zamknięty: pytania mogą mieć inną formę niż w quizie, ale nie powinny wymagać wiadomości spoza przewodnika.

Nagroda: voucher do kina oraz dzień bez niezapowiedzianych odpowiedzi ustnych, jeśli zostanie zatwierdzony przez szkołę. Termin i miejsce: poda organizator.

¡BUENA SUERTE! — POWODZENIA!